

Vad du behöver veta om:

Via Crucis

Korsvägsandakten

Pater Joseph Maria Nilsson OFMConv

Ave Maria Publikationer – Gråbröderna

Denna älskade andaktsform fick sina nuvarande 14 stationer på 1600-talet men har sitt ursprung från Marias, den Smärtfyllda Moderns vandring där Sonen burit sitt Kors och på platsen där Han gav sitt liv för vår frälsnings skull. På 1200-talet fick den formen av s.k. *stationer* och spreds till allt fler troende.

Den Helige Franciskus av Assisi (1182-1226, 4 okt.) upplevelse av den Korsfäste på berget La Verna år 1224, där gudsmannen fick ta emot Kristi egna Sår på sin kropp, ändrade sättet att avbilda Kristus på Korset. Snart märks en tydlig övergång från Kristus som majestätiskt segrar på Korset till den lidande Kristus, sårad för våra missgärningars skull. Detta skulle innebära en förändring även i folkfromheten och de kringvandrande Franciskanerna använde sig ofta av Kristi lidandes väg i sin katekesundervisning för att åskådliggöra vad det innebar för Frälsaren att ge sitt liv.

En annan orsak till Korsvägsandaktens popularitet var också den allt större önskan att komma till Jerusalem och gå den väg där Kristus burit sitt Kors. För de flesta var detta omöjligt, dels på grund av brist på ekonomiska resurser, dels på grund av korstågen. Genom Korsvägsandakten kunde man alltså följa Kristus, som bar Korset, i sin egen kyrka.

På 1300-talet hade man t.o.m. kommit upp till 47 stationer och det är under denna tid som man inte bara tar Evangeliernas berättelser som grund för denna andaktsform, utan låter den muntliga traditionen och inlevelseförmågan skapa nya ”scener”.

Först på 1500-talet får vi ett vittnesbörd av karmeliten Jean van Paeschen om Korsvägsandakten med 14 stationer, men det är först på 1600-talet som man i Spanien finner den

ordning för andaktens stationer som vi känner i dag, vilken stadfästes av Clemens XII (1730-40) år 1731.

När Franciskanerna år 1342 tog över ansvaret för pilgrimsplatserna i heliga landet såg de som en del av sin mission att sprida devotionen till dessa platser och till Kristi lidande genom Korsvägsandakten.

En av de ivrigaste förespråkarna för denna andaktsform var den Helige Leonardo di Porto Maurizio (1676-1751, 26 nov.). Den Helige Leonardo brukade säga: *"för att helga en församling är Korsvägsandakten tillräcklig."* Han upprättade mer än 500 s.k. korsvägar under sina 20 år som folkpredikant. Vid det Heliga året 1750 erhöll han tillåtelse av Benedictus XIV (1740-58) att upprätta den berömda korsvägen i Colosseum i Rom och vid detta tillfälle grundade han *Brödrskapet för de som älskar Jesus och Maria*. Detta Brödrskap samlades varje söndag och fredag under ledning av den kardinal som påven utsett för dem till högtidlig procession för Korsvägsandakten.

Men inte bara Franciskanerna var angelägna om att vårda devotionen till Jesu lidande genom Korsvägsandakten. Enligt vissa liturgister var det en Dominikan, den Salige Alvarez av Cordova (+1420, 19 feb.), som upprättade den första egentliga Korsvägsandakten. Den Salige Alvarez grundade ett ordenshus av strikt observans kallat för *Excalaceli* (Himmelens Stege). Runt detta hus fanns många små kapell i vilka han satte upp avbildningar på det heliga landet och Jesu lidande. Dessa representationer skulle uppmana till meditation över Herrens frälsningsbringande lidande, precis som våra nuvarande Korsvägar.

Korsvägsandakten är en avlatsbön (Fullkomlig avlat. Ench. Ind. nr. 13).

För att erhålla denna avlat gäller följande regler:

- Korsvägsandakten ska utföras enligt de fjorton kanoniskt upprättade stationerna.
- Vid de rättmätigt upprättade stationerna ska det finnas fjorton kors, vilka utgör de huvudsakliga tecknen för Korsvägen. Vid dessa kors kan även bilder, som framställer händelserna finnas.
- Inga särskilda böner är föreskrivna för att få avlaten i samband med Korsvägsandakten. Huvudsaken är att man mediterar över Kristi lidande och död.
- Man behöver inte förflytta sig från station till station. Om andakten är offentlig räcker det med att den person som leder andakten följer korsvägen.
- Personer som är förhindrade att delta i Korsvägsandakten i kyrkan på grund av sjukdom etc. kan få samma avlat genom åtminstone en kvarts bön och meditation över Kristi lidande och död.
- Avlaten för Korsvägsandakten gäller även för samtliga kyrkligt godkända devotioner, som är ägnade åt Kristi lidande och död.

**Herrens Fjorton Löften
till dem som
med andakt och vörndnad ber Korsvägsandakten**

Vid 18 års ålder trädde en ung spanjor vid namn Estanislao (1903-1927) in i novisiatet för Bröderna för den kristna skolan i Bugeo. I oktober år 1926 offrade han sig själv genom Maria till Jesus i en akt av stor kärlek förutom de löften han redan avlagt. Strax därpå blev han allvarligt sjuk och dog slutligen en helig död i mars 1927. Enligt novismästaren var Broder Estanislao en "privilegierad själ" som fick ta emot budskap från Himmelen. Biktfäder och teologer undersökte hans uttalanden. Hans överordnade bad Br. Estanislao innan han dog att skriva ner de löften som Herren gav genom honom till dem som hade devotion till Korsvägsandakten:

- 1. "Jag ska ge dem vadhelst de ber mig om, om de ber med tro när de ber Korsvägsandakten.*
- 2. Jag lovar det eviga livet till dem som då och då ber Korsvägsandakten.*
- 3. Jag ska följa dem överallt i livet och jag ska hjälpa dem, särskilt i dödsstunden.*
- 4. Även om de har mer synder än det finns grässtrån på ängarna och sandkorn på stranden, så ska allt försvinna genom Korsvägsandakten (Obs! att detta löfte inte tar bort förpliktelsen att gå till bikt vid dödssynder, vilket också gäller innan man tar emot den Heliga Kommunionen.)*
- 5. De som ofta ber Korsvägsandakten ska få en särskild äreplats i Himmelen.*
- 6. Jag ska befria dem från Skärselden om de överhuvudtaget behöver renas, den första torsdagen eller fredagen efter deras död.*

7. Jag ska välsigna dem särskilt varje gång de går Korsvägsandakten och min välsignelse ska följa dem överallt på jorden och efter deras död, in i Himmelen för all evighet.

8. I dödsögonblicket ska jag inte tillåta den Onde att fresta dem; jag ska ta bort hans makt, så att de som dör ska få vila i lugn i mina armar.

9. Om de ber Korsvägsandakten med sann kärlek, så ska jag förvandla var och en av dem till ett levande Ciborium (förvaringskärl för det förvandlade/konsektrerade hostierna till Kristi Kropp) i vilka jag med glädje ska utgjuta min nåd.

10. Jag ska ofta fästa mina blickar på dem som ofta ber Korsvägsandakten; min hand ska alltid vara höjd till deras beskydd

11. Så som jag var fastspikad på Korset, så vill jag vara förenad med dem som ärar mig genom att ofta be Korsvägsandakten

12. De kommer aldrig att kunna bli åtskilda från mig, för jag ska ge dem nåden att aldrig mer begå en dödssynd

13. I deras dödsögonblick ska jag trösta dem med min närvaro och jag ska själv föra hans eller hennes själ till Himmelen. Döden kommer att bli ljuv för dem som under sitt liv har ärat mig genom att be Korsvägsandakten

14. Min själ ska vara som en försvarande sköld för dem och jag ska alltid hjälpa dem så fort de tar sin tillflykt till mig.

Kort Korsvägsandakt

Översatt från bönböcker på engelska. Detta är den Korsvägsandakt som den Saliga Moder Teresa av Calcutta valde att använda i sin egen bönbok och som alla Kärlekens Missionärer ber. Denna version är mycket bra för den privata Korsvägsandakten och när man har ont om tid.

I. Stationen

F. Jesus är dömd till döden.

Alla Genom synden korsfäster jag Gud.

F. Vi tillber Dig, Herre Jesus Kristus, och vi prisar Dig.

Alla Ty genom Ditt Heliga Kors har Du återlöst världen.

F. Smärtfyllda Moder, lyssna till dödsdomen: "Korsfäst Honom! Må Hans Blod komma över oss!"

Alla O Maria, hör min bön: Må Jesu Blod var min räddning.

F. Herre, förbarma Dig över oss.

Alla Förbarma Dig över oss för Ditt Heliga Lidandes skull.

II Stationen

F. Jesus tar det tunga och bittra Korset på sig.

Alla Må Ditt korsbärande vara mitt stöd när jag lider och är vilsen.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria står orörlig och ser hur Jesu Dyrbara Blod rinner från Såret på axeln.

Alla O Maria, hjälp mig att bära mitt kors med tålamod i förening med Jesus.

F. Herre, förbarma...

III Stationen

F. Jesus faller i sitt Blod och med stor smärta.

Alla Nedtyngd av mina synder.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, den Smärtfyllda Modern, ser det röda livgivande Blodet som tas upp av den torra jorden.

Alla O Maria, när min själ törstar efter detta livets goda, påminn mig då om Kristi ord: ”Den som tror på mig ska aldrig mer törsta”.

F. Herre, förbarma...

IV Stationen

F. Son och Moder möts i lidandet.

Alla Måste de lida förgäves för mig?

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, tänd av lidandet, ser Jesu dödskamp och Jesus ser sin Moders sorg.

Alla O Maria, hjälp mig att få sann ånger och att göra bot för att ha orsakat Ert lidande.

F. Herre, förbarma...

V Stationen

F. Simon från Cyrene hjälper Herren att bära bördan.

Alla Jesus, led även mig på Din väg.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, helt utom sig av sorg, ser hur alla vägrar att hjälpa Jesus.

Alla O Maria, så som jag ber om Jesu hjälp, var du min hjälp att alltid vara redo att tjäna Jesus i Hans Kyrka och i alla som behöver min hjälp.

F. Herre, förbarma...

VI Stationen

F. Veronika fick Jesu Ansikte avtryckt på sin linneduk.

Alla Jesus, låt även min själ få bära bilden av Ditt Heliga Anlete.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, stilla i sitt lidande, ser Veronika som trotsar folkhopens vrede.

Alla O Maria, låt den nåd som jag tog emot i Bekräftelsens Sakrament göra mig stark att stå emot vad andra säger eller tycker, när det är emot Gud och Hans Bud.

F. Herre, förbarma...

VII Stationen

F. Han blev slagen till marken ännu en gång på grund av mig.

Alla Jesus, hjälp mig att resa mig upp för att kunna följa Dig.
F. Vi tillber Dig...

F. Maria ser med oerhört lidande Jesus som är nedtyngd till marken under Korset och ändå resar Han sig igen.

Alla O Maria, be för mig om styrka att åter resa mig ur min mänskliga misär och följa Jesus i allt.

F. Herre, förbarma...

VIII Stationen

F. "Gråt över era synder" säger Jesus.

Alla Jesus, gör min ånger djup och äkta.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, den Smärtfyllda Modern, ser Jesu lidande, orsakat av att bli övergiven av de sina. Trots detta ser Maria Jesus trösta andra.

Alla O Maria, uppfyll mig med iver att utföra andliga barmhärtighetsgärningar.

F. Herre, förbarma...

IX Stationen

F. Han föll en tredje gång under slag och hån.

Alla I Ditt Blod ska jag uppstå.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, ser med obeskrivligt lidande, hur Jesus ligger nedslagen på marken.

Alla O Maria, hjälp mig att inte falla på nytt i synd. Låt mig få denna nåd genom att väl förbereda mig till bikt och mottagandet av den Heliga Kommunionen och att ge Gud tillbörlig tacksägelse efter mottagandet av dessa heliga gåvor.

F. Herre, förbarma...

X Stationen

F. När de klädde av Jesus, drog de av Honom bitar av huden.

Alla Jesus, hjälp mig att bli befriad från all synd.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, ser Kristus på långt håll. Hon ser hur man tar av Jesus de kläder som hon själv har gjort för Honom.

Alla O Maria, ta ifrån mig allt som fläckar min dopdräkt.

F. Herre, förbarma...

XI Stationen

F. De spikar fast Dina händer, Jesus.

Alla I Dina händer kan jag aldrig gå förlorad.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria tillfogas återigen lidande när hon ser sin Frälsares Blod rinna på marken.

Alla O Maria, hjälp mig att förnya mina doplöften i Jesu Heliga Sår och fäst mig vid Jesus med dessa spikar att jag aldrig skiljs ifrån Honom.

F. Herre, förbarma...

Ordensfolk ber denna variant:

(O Maria, hjälp mig att förnya mina heliga löften om kyskhet, fattigdom och lydnad i Jesu Heliga Sår och fäst mig vid Jesus med dessa spikar att jag aldrig skiljs ifrån Honom.)

XII Stationen

(vid denna Station knäböjer man under hela bönen)

F. Jesus dör för att ge hela sig själv.

Alla Genom Din död lär mig att leva.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, helt utom sig av sorg, ser Jesus dö. Må ditt Smärtfyllda Hjärta be för mig.

Alla O Maria, håll en droppe av Frälsarens Blod i min syndiga själ.

F. Herre, förbarma...

XIII Stationen

F. Maria, så som du tog emot din Son,

Alla ta även emot min själ i dödsstunden.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria tar gråtande emot den döde Jesus från Korsets altare.

Alla O Maria, hjälp mig att ta emot den levande Kristus från våra altaren med något av din vörndnad och kärlek.

F. Herre, förbarma...

XIV Stationen

F. Den begravde Kristus är död för min skull.

Alla Låt mig efter döden få vila i Dig.

F. Vi tillber Dig...

F. Maria, den Sörjande Modern, begraver den Son som hon har fött.

Alla O Maria, förnya din moderskärlek till mig, nu och i min dödsstund.

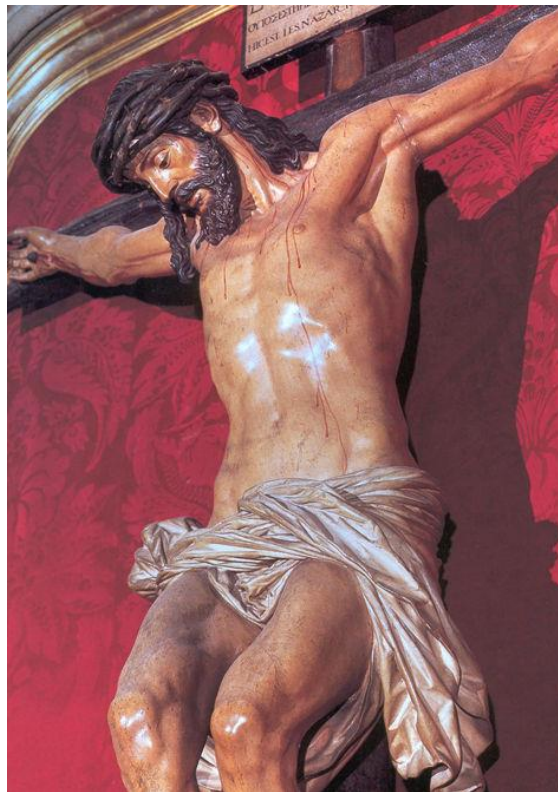
F. Herre, förbarma...

Be nu Avlatsbönen inför Krucifixet:

Se, gode och mildaste Jesus, inför Ditt Ansikte faller jag på knä. Jag ber och bönfaller Dig med brinnande andakt att Du ville inpräglade i mitt hjärta en levande känsla av tro, hopp och kärlek, sann ånger över mina synder och en fast beslutet vilja

att göra bot och bättring, när jag nu med djup innerlighet och smärta i mitt inre betänker och betraktar Dina fem Sår. Jag ser för mina ögon det som redan profeten David sade om Dig, gode Jesus: *"Mina händer och fötter har de genomborrat, jag kan räkna alla mina ben"*. Amen.

Be *Fader vår* och ett *Var hälsad Maria* samt *Ära vare Fadern* enligt den Helige Faderns intentioner för åtnjutandet av avlaten.

Devotionen till Jesu Sju Ord på Korset

Denna bön presenterades för katoliker i Sverige redan i 1909 års upplaga av Oremus. Ingår i devotionen till Jesu Heliga Lidande. Gammal avlatsbön, 26 aug. 1814, 8 dec. 1897, 27 maj 1935.

Dessa böner ber man:

- under fastetiden och
- under Stilla Veckan

Det Första Ordet

F. Vi tillber Dig, Herre Jesus Kristus, och vi prisar Dig,
Alla Ty genom Ditt Heliga Kors har Du återlöst världen.

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus, medan Du hängde på Korset under omänskliga lidanden, bad Du för Dina mördare, som hånade Dig, till Din Himmelske Fader och sade: *Fader förlåt dem, för de vet inte vad de gör.* Ge oss nåden, att vi av kärlek till Dig förlåter våra fiender och ber för dem som hatar och förföljer oss, så att Din Himmelske Fader förlåter oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.

Alla För Ditt Dyrbara Blods förtjänsters skull, förbarma Dig över mig och över alla de döende. Ära vare Fadern...

F. Herre, förbarma Dig över oss

Alla Kristus, förbarma Dig.

F. Gud,

Alla jag tror på Dig, jag hoppas på Dig, jag älskar Dig och jag ber om förlåtelse för att jag har förolämpat och sårat Dig genom min synd. Amen.

Det Andra Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus, när den botfärdige rövaren Dismas, som hängde på korset vid Din högra Sida, bad Dig om nåd, sa Du till honom: *”Sannerligen säger jag dig: i dag ska du vara med mig i Paradiset.”*

Förbarma Dig även över oss. Kom ihåg oss när Du kommer med Ditt Rike. Skänk oss riklig nåd att ångra våra synder och leva ett andligt liv i bot, så att även vi i vår sista stund får höra de trösterika orden: I dag ska ni vara med mig i Paradiset.

För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Det Tredje Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus, då Du såg Din älskade Moder stå under Korset, sa Du till henne: *Kvinna, se Din son.* och därefter sa Du till Din sörjande Apostel Johannes: *Se, din Moder.* Låt oss få ära och älska Din Heliga Moder som vår egen Moder för att alltid bli delaktiga av hennes moderliga beskydd.

För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Det Fjärde Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. Korsfäste Herre, Jesus Kristus, övergiven av Gud och människor, Du utropade: *Min Gud, min Gud, varför har Du övergivit mig?* Låt oss få ett uppriktigt förtroende för Din Himmelske Fader, så att vi i farans och nödens stund förtröstansfullt utropar: Fader, förbarma Dig över oss. Överge oss inte i denna stund. I synnerhet överge oss inte i livets sista strid, i vår dödsstund.

För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Det Femte Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus, för att försona vår omåttlighet och för att visa Din brinnande längtan efter vår frälsning, led Du på Korset törstens bittra kval, så att Du i Ditt lidande ropade: *Jag törstar.* Hjälp oss att aldrig förnedra oss genom omåttlighet av detta livets goda, och upptänd i våra hjärtan en helig längtan efter Din Återlösnings Dyrbara frukter.

För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Det Sjätte Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. Korsfäste Herre Jesus Kristus, sedan Du fullbordat Din Himmelske Faders vilja och fulländat frälsningsverket, ropade Du: *Det är fullbordat.* Låt även oss få nåden att fullgöra Din Himmelske Faders Vilja och fullborda vårt liv i Din nåd och kärlek.

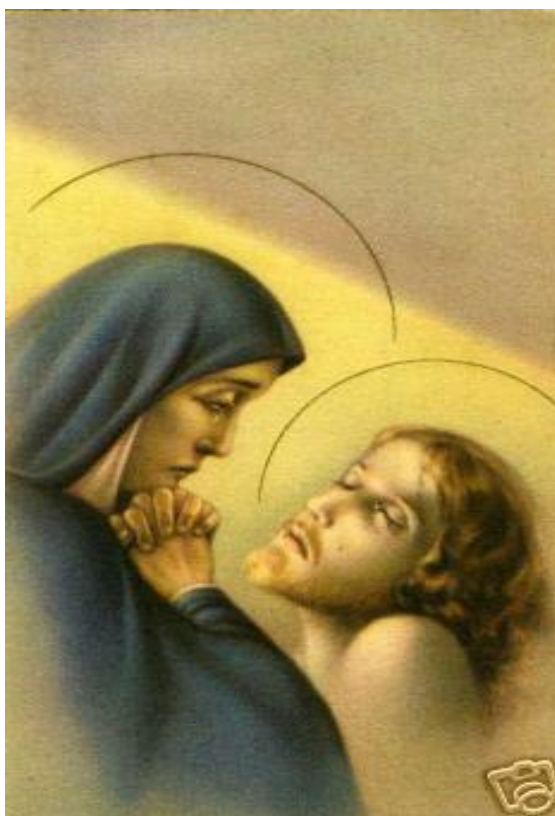
För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Det Sjunde Ordet

F. Vi tillber Dig...

F. *Fader, i Dina händer befäller jag min ande,* så ropade Du, Korsfäste Frälsare, med hög röst, böjde ned huvudet och gav upp andan. Vid detta Ditt sista ord ber vi Dig om nåden att få sluta våra liv med samma ord och få höra Dig säga, när Du återkommer för att döma: *Kom, ni min Faders välsignade, och ta i besittning det Rike, som är förberett för er från världens grundläggning.*

För Ditt Dyrbara Blods...etc. (som efter Första Ordet)

Avslutningsbön till Den Smärtfyllda Modern

Maria, du Smärtfyllda Moder, för det själsliga martyrium som du genomled under de tre timmarna vid Jesu Kors ber jag dig att även vara vid min sida i dödsstunden. Jag är ju ett av de barn som blev anförtrodda åt din moderliga kärlek i sorgens stund från din döende Son. Överge mig inte när mitt livs slut närmar sig och då jag som mest behöver dig för att i helig överlåtelse kunna lämna denna värld och med glädje få gå in i de heligas gemenskap. Var hälsad Maria...

F. Från ond bråd död,
Alla beskydda mig, o Herre.

F. Från den Ondes snaror,
Alla befria mig, o Herre.

F. Från den eviga döden,
Alla bevara mig, o Herre.

F. Låt oss be. Gud, för vår frälsnings skull har Du låtit Din Sons död för oss bli en förebild och tillflykt. Låt oss i dödsstunden bli värdiga Jesu oändliga Kärlek och Barmhärtighet så att vi kan få del i vår Frälsares härlighet. Genom samma Kristus, vår Herre.

Alla Amen.

Mäktig Bön för De Döende

”Enligt vad själar i Skärselden har talat om för mig hamnar många människor i helvetet därför att man ber alldeles för litet för andras frälsning. Många själar skulle räddas om man morgon och kväll bad följande bön.” Maria Simma (1915-2004), som i över femtio år fick ta emot besök och budskap av själar från Skärselden.

Barmhärtige Jesus, Du som älskar våra själar, för Ditt Allraheligaste Hjärtas dödsstridskamp och för Din Obefläckade Moders sorgers skull, ber jag Dig att rena alla de syndare i vår värld genom Ditt Dyrbara Blod som denna dag ska lämna jordelivet. Jesu Hjärta, som en gång lidit dödsstridskampen, förbarma Dig över de döende. Amen.

Be *Var hälsad Maria* tre gånger.

Helige Josef, fosterfar till Jesus Kristus och sann brudgum till den Saliga Jungfrun Maria, bed för oss och för de döende denna dag och natt. Amen.

Använd Fastetiden väl!

Genom att meditera över Kristi lidanden och offra Hans frälsningsbringande lidande och död till den Evige Fadern:

- får du ta emot helande och helgande nåd för dig och alla dem du ber för,
- hjälper du själarna i Skärselden,
- medverkar du i att Guds Barmhärtighet kommer allt fler syndare till hjälp för omvändelse.

Ave Maria Publikationer